

EUROPEISKA
KOMMISSIONEN

Bryssel den 29.4.2020
COM(2020) 179 final

2020/0071 (COD)

Förslag till

EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS DIREKTIV

**om ändring av direktiv (EU) 2016/797 och direktiv (EU) 2016/798 vad gäller förlängning
av deras införlivandeperiod**

(Text av betydelse för EES)

MOTIVERING

1. BAKGRUND TILL FÖRSLAGET

• Motiv och syfte med förslaget

Förslaget är en del av de nödgärder som kommissionen antagit som svar på den extraordinära situation som orsakats av utbrottet av covid-19.

Som undantag kunde medlemsstaterna genom direktiv (EU) 2016/797 och direktiv (EU) 2016/798 i den tekniska pelaren i det fjärde järnvägspaketet välja mellan två datum för införlivande¹. Antingen den 16 juni 2019, eller, efter meddelande till kommissionen och Europeiska järnvägsbyrån, den 16 juni 2020. 2019 hade endast åtta medlemsstater införlivat båda direktiven (BG, FI, FR, GR, IT, NL, RO, SI).

Mot bakgrund av utbrottet av covid-19 har de flesta av de återstående 17 medlemsstaterna begärt en försening av införlivandet med motiveringen att de före den 16 juni inte kommer att kunna ha nödvändig lagstiftning färdig.

Med tanke på de extraordinära omständigheterna är det fullkomligt förståeligt att ett slutligt införlivande kan vara omöjligt före den 16 juni 2020. Det är mycket viktigt att skapa rättslig klarhet och säkerhet, särskilt för järnvägsindustrin och företag som är de som gynnas mest av det fjärde järnvägspaketet. Utbrottet av covid-19 inträffade i slutskedet av antagandet av de nationella införlivandeåtgärderna. Det borde vara möjligt för medlemsstaterna att kunna slutföra processen inom ytterligare tre månader. Kommissionen anser därför att ett kort uppskjutande på tre månader är rimligt.

Ett antal genomförandeakter och delegerade akter har antagits i enlighet med direktiv (EU) 2016/797 och direktiv (EU) 2016/798. Med tanke på den dubbla tidsfristen för införlivande, innehåller dessa akter motsvarande övergångsbestämmelser och datum för ikraftträdande. Kommissionen kommer att föreslå en uppsättning ändringar av genomförandeakterna för att anpassa dem till förlängningen av tidsfristerna för införlivande till följd av antagandet av det föreslagna direktivet. I fråga om de berörda delegerade akterna², skulle det befintliga förfarandet i artikel 6 i direktiv (EU) 2016/798 inte göra det möjligt att åstadkomma en anpassning till förlängningen av tidsfristerna för införlivande i tid. Förslaget innehåller därför en rättslig grund och ett förenklat förfarande för ytterligare anpassning. Detta kommer att säkerställa en enhetlig rättslig ram och genomförande av den tekniska pelaren i det fjärde järnvägspaketet.

Det här är inte ett initiativ inom ramen för programmet om lagstiftningens ändamålsenlighet och resultat (Refit-programmet).

¹ Artikel 57 i direktiv (EU) 2016/797 om driftskompatibiliteten hos järnvägssystemet inom Europeiska unionen och artikel 33 i direktiv (EU) 2016/798 om järnvägssäkerhet.

² Kommissionens delegerade förordning (EU) 2018/761 av den 16 februari 2018 om fastställande av gemensamma säkerhetsmetoder för de nationella säkerhetsmyndigheternas tillsyn efter utfärdandet av ett gemensamt säkerhetsintyg eller säkerhetstillstånd i enlighet med Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2016/798 och om upphävande av kommissionens förordning (EU) nr 1077/2012 (EUT L 129, 25.5.2018, s. 16).

Kommissionens delegerade förordning (EU) 2018/762 av den 8 mars 2018 om upprättande av gemensamma säkerhetsmetoder för krav på säkerhetsstyrningssystem i enlighet med Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2016/798 och om upphävande av kommissionens förordningar (EU) nr 1158/2010 och (EU) nr 1169/2010 (EUT L 129, 25.5.2018, s. 26).

- **Förenlighet med befintliga bestämmelser inom området**

Förslagen är förenliga med de övergripande nödgärder som kommissionen vidtar för att mildra och avhjälpa de negativa effekterna av utbrottet av covid-19.

Det är viktigt att anta dessa åtgärder för att säkerställa kontinuiteten i transporterna av varor och personer.

- **Förenlighet med unionens politik inom andra områden**

En effektivt fungerande inre marknad för järnväg, det fria flödet av viktiga varor, passagerare och personal samt tillhörande tjänster hänger på järnvägsföretagens, infrastrukturförvaltarnas och järnvägsindustrins ekonomiska resultat samt en välfungerande rättslig och administrativ ram. De negativa ekonomiska konsekvenserna av det nuvarande utbrottet av covid-19 kan äventyra järnvägsföretagens och infrastrukturförvaltarnas ekonomiska ställning och få allvarliga negativa effekter på transportsystemet och ekonomin som helhet.

Kommissionen utvecklade konceptet ”gröna körfält” för att hålla gränserna öppna för godstransporter och minska förseningarna i trafiken. Vägledning om passagerares rättigheter har utfärdats och kommer att uppdateras ytterligare för att ta hänsyn till ytterligare förändringar i den övergripande situationen.

Ändringen av direktiven syftar till att ta itu med de viktigaste aktuella problemen i medlemsstaterna, hos järnvägsföretag, infrastrukturförvaltare och inom järnvägsindustrin och är därför av största vikt.

2. RÄTTSLIG GRUND, SUBSIDIARITETSPRINCIPEN OCH PROPORTIONALITETSPRINCIPEN

- **Rättslig grund**

Förslaget grundas på artikel 91.1 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt.

- **Subsidiaritetsprincipen (för icke-exklusiv befogenhet)**

Målet med förslaget kan inte i tillräcklig utsträckning uppnås av medlemsstaterna, eftersom de är bundna av de bestämmelser om införlivande som fastställs i direktiven och inte kan ändra dem på egen hand. Detta mål kan endast uppnås genom en ändring av direktiven av medlagstiftaren.

- **Proportionalitetsprincipen**

Förslaget står i proportion till de problem som uppstått till följd av krisen och går inte utöver vad som är nödvändigt för att uppnå målet att lindra effekterna av det nuvarande utbrottet av covid-19 i syfte att införliva direktiven.

- **Val av instrument**

För att uppnå målet bör det rättsliga instrumentet vara utformat på samma sätt som det som ska ändras. Det huvudsakliga syftet med förslaget är att tidsfristen för införlivande i enlighet med medlemsstaternas begäran.

3. RESULTAT AV EFTERHANDSUTVÄRDERINGAR, SAMRÅD MED BERÖRDA PARTER OCH KONSEKVENSBEDÖMNINGAR

- **Efterhandsutvärderingar/kontroller av ändamålsenligheten med befintlig lagstiftning**

Detta är en brådskande åtgärd som utlöses av det plötsliga och oförutsedda utbrottet och spridningen av covid-19-viruset. Därför behöver åtgärden inte bedömas inom ramen för programmet om lagstiftningens ändamålsenlighet och resultat och någon efterhandsutvärdering har heller inte genomförts.

- **Samråd med berörda parter**

Med tanke på att ärendet är mycket brådskande kunde inget formellt samråd med berörda parter genomföras. Både medlemsstaternas myndigheter och berörda parter har dock uppmanat kommissionen att anta ett förslag till lämpliga åtgärder i fråga om direktiven.

- **Insamling och användning av sakkunnigutlåtanden**

Som det förklarats var det inte möjligt att på ett korrekt sätt inhämta sakkunskap på grund av situationens brådskande karaktär. Kommissionens nödåtgärder vidtas på grundval av vetenskapliga rön om utvecklingen av epidemiologiska omständigheter.

- **Konsekvensbedömning**

Med tanke på att situationen är mycket brådskande kunde ingen konsekvensbedömning genomföras.

- **Lagstiftningens ändamålsenlighet och förenkling**

Ej tillämpligt.

- **Grundläggande rättigheter**

Inga konsekvenser för de grundläggande rättigheterna.

4. BUDGETKONSEKVENSER

Ej tillämpligt.

5. ÖVRIGA INSLAG

- **Genomförandeplaner samt åtgärder för övervakning, utvärdering och rapportering**

För att säkerställa ett korrekt genomförande av den föreslagna åtgärden, som också direkt påverkar den rättsliga klarheten för järnvägssektorn, föreslår kommissionen att en anmälningsklausul införs för de medlemsstater som väljer att förlänga tidsfristen för införlivande till och med den 16 september 2020.

- **Förklarande dokument (för direktiv)**

Ej tillämpligt.

Förslag till

EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS DIREKTIV

om ändring av direktiv (EU) 2016/797 och direktiv (EU) 2016/798 vad gäller förlängning av deras införlivandeperiod

(Text av betydelse för EES)

EUROPAPARLAMENTET OCH EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR ANTAGIT
DETTA DIREKTIV

med beaktande av fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, särskilt artikel 91.1,
med beaktande av Europeiska kommissionens förslag,
efter översändande av utkastet till lagstiftningsakt till de nationella parlamenten,
med beaktande av Europeiska ekonomiska och sociala kommitténs yttrande¹,
med beaktande av Regionkommitténs yttrande²,
i enlighet med det ordinarie lagstiftningsförfarandet, och
av följande skäl:

- (1) I enlighet med artikel 57.1 i Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2016/797³ och artikel 33.1 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2016/798/EU⁴ bör medlemsstaterna ha infört de lagar och andra författningar som är nödvändiga för att följa de relevanta bestämmelserna i direktiven senast den 16 juni 2019. Enligt artikel 57.2 i direktiv (EU) 2016/797 och artikel 33.2 i direktiv (EU) 2016/798 hade dock medlemsstaterna möjlighet att förlänga införlivandeperioden med ett år.
- (2) Sjutton medlemsstater har meddelat kommissionen och Europeiska unionens järnvägsbyrå (nedan kallad *byrån*) om förlängningen av tidsfristen för införlivande av direktiven (EU) 2016/797 och (EU) 2016/798 till den 16 juni 2020.
- (3) På grund av den extraordinära och oförutsägbara situation som orsakades av utbrottet av covid-19 har vissa av dessa medlemsstater svårt att slutföra lagstiftningsarbetet inom tidsfristen för införlivandet och riskerar därför att inte följa tidsfristen. Om detta sker skulle det kunna skapa rättslig osäkerhet för järnvägsindustrin, de nationella myndigheterna och byrån när det gäller den lagstiftning som rör järnvägssäkerhet och driftskompatibilitet. Att vissa medlemsstater inte klarat av att införliva direktiven till följd av utbrottet av covid-19 har fått negativa konsekvenser för järnvägssektorn.

¹ EUT C , , s. .

² EUT C , , s. .

³ Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2016/797 av den 11 maj 2016 om driftskompatibiliteten hos järnvägssystemet inom Europeiska unionen (omarbetning) (EUT L 138, 26.5.2016, s. 44).

⁴ Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2016/798 av den 11 maj 2016 om järnvägssäkerhet (omarbetning) (EUT L 138, 26.5.2016, s. 102).

- (4) Det är viktigt att skapa rättslig klarhet och säkerhet för järnvägsindustrin genom att tillåta, där det är relevant, medlemsstaterna att, från och med den 16 juni 2020 och för en begränsad tid, fortsätta att tillämpa Europaparlamentets och rådets direktiv 2004/49/EG⁵ och Europaparlamentets och rådets direktiv 2008/57/EG⁶.
- (5) Eftersom covid-19 bröt ut i slutskedet av antagandet av de nationella införlivandeåtgärderna, bör medlemsstaterna få ytterligare tre månader på sig för att slutföra införlivandeprocessen.
- (6) Tidsfristerna för införlivande av direktiven (EU) 2016/797 och (EU) 2016/798 bör förlängas med tre månader till och med den 16 september 2020. De datum för upphävande av direktiv 2004/49/EG och direktiv 2008/57/EG som anges i artikel 58 i direktiv (EU) 2016/797 och artikel 34 i direktiv (EU) 2016/798 bör anpassas i enlighet med detta.
- (7) Ett antal delegerade akter har antagits på grundval av direktiv (EU) 2016/798 som återspeglar tidigare tidsfrister för införlivande. Dessa rättsakter måste i den nuvarande situationen anpassas till den nya tidsfristen för införlivande. Ett förenklat förfarande bör tillhandahållas när en ändring av den delegerade akten är nödvändig av brådskande skäl.
- (8) Direktiven (EU) 2016/797 och (EU) 2016/798 bör ändras i enlighet med detta.
- (9) För att de åtgärder som föreskrivs i detta direktiv ska kunna genomföras så snart som möjligt, bör det träda i kraft dagen efter det att det har offentliggjorts i *Europeiska unionens officiella tidning*.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Artikel 1

Direktiv (EU) 2016/797 ska ändras på följande sätt:

- (1) I artikel 57 ska följande punkt införas som punkt 2a:

”2a. Medlemsstater som har förlängt införlivandeperioden i enlighet med punkt 2 får ytterligare förlänga den till och med den [16 september 2020]. Medlemsstaternas införlivandeåtgärder ska tillämpas från och med den dagen. Dessa medlemsstater ska senast en dag efter ikraftträdandet av direktiv (EU) 2020/... underrätta byrån och kommissionen om detta.”.
- (2) I artikel 58 första stycket ska

”den 16 juni 2020” ersättas med ”den 16 september 2020”.

⁵ Europaparlamentets och rådets direktiv 2004/49/EG av den 29 april 2004 om säkerhet på gemenskapens järnvägar och om ändring av rådets direktiv 95/18/EG om tillstånd för järnvägsföretag och direktiv 2001/14/EG om tilldelning av infrastrukturkapacitet, uttag av avgifter för utnyttjande av järnvägsinfrastruktur och utfärdande av säkerhetsintyg (järnvägssäkerhetsdirektivet) (EUT L 164, 30.4.2004, s. 44).

⁶ Europaparlamentets och rådets direktiv 2008/57/EG av den 17 juni 2008 om driftskompatibiliteten hos järnvägssystemet inom gemenskapen (omarbetning) (EUT L 191, 18.7.2008, s. 1).

Artikel 2

Direktiv (EU) 2016/798 ska ändras på följande sätt:

- (1) Följande artikel ska införas som artikel 6a:

”Artikel 6a

Anpassning av de gemensamma säkerhetsmetoderna till reviderade tidsfrister

Kommissionen ska ges befogenhet att anta delegerade akter i enlighet med artikel 27.7 för att anpassa tillämpningsdatumen för de delegerade akter som antagits enligt artikel 6.6 till den tidsfrist för införlivande som anges i artikel 33.2a.”

- (2) I artikel 27 ska följande punkt 7 läggas till:

”7. Genom undantag från punkterna 1–6 ska kommissionen ges befogenhet att anta delegerade akter enligt artikel 6a från och med den [*datum för ikraftträdande av direktiv (EU) 2020/...*] till och med den [*16 september 2020*]. Det förfarande som föreskrivs i artikel 27a ska tillämpas.”

- (3) I artikel 27 ska följande punkt 8 läggas till:

”8. Genom undantag från punkterna 2–6, och utan att det påverkar tillämpningen av punkt 7, och om det är nödvändigt på grund av tvingande skäl till skyndsamhet, ska det förfarande som anges i artikel 27a tillämpas på delegerade akter som antas i enlighet med den här artikeln.”

- (4) Följande artikel ska införas som artikel 27 a:

”Artikel 27a

Skyndsamt förfarande

1. Delegerade akter som antas enligt denna artikel ska träda i kraft utan dröjsmål och ska tillämpas så länge ingen invändning görs i enlighet med punkt 3.
2. Så snart kommissionen antar en delegerad akt i enlighet med denna artikel ska den samtidigt meddela Europaparlamentet och rådet och ange skälen för användningen av det skyndsamma förfarandet.
3. Såväl Europaparlamentet som rådet får invända mot en delegerad akt i enlighet med det förfarande som avses i artikel 27.6. I ett sådant fall ska kommissionen upphäva akten omedelbart efter det att Europaparlamentet eller rådet har delgett den sitt beslut om att invända.”

- (5) I artikel 33 ska följande punkt införas som punkt 2a:

”2a. Medlemsstater som har förlängt införlivandeperioden i enlighet med punkt 2 får ytterligare förlänga den till och med den [*16 september 2020*]. Medlemsstaternas införlivandeåtgärder ska tillämpas från och med den dagen. Dessa medlemsstater ska senast en dag efter ikraftträdandet av direktiv (EU) 2020/... underrätta byrån och kommissionen om detta.”

- (6) I artikel 34 första stycket ska

”den 16 juni 2020” ersättas med ”den 16 september 2020”.

Artikel 3

Detta direktiv träder i kraft dagen efter det att det har offentliggjorts i *Europeiska unionens officiella tidning*.

Artikel 4

Detta direktiv riktar sig till medlemsstaterna.

Utfärdat i Bryssel den

På Europaparlamentets vägnar
Ordförande

På rådets vägnar
Ordförande